

VERSLAG DOORLICHTING

VKS - BAIS RACHEL TE ANTWERPEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 6601

Instelling VKS - Bais Rachel
Lamorinièrestraat 26 - 2018 ANTWERPEN

Beleidsverantwoordelijke M. STAUBER

Telefoonnummer 03 281 30 00

E-mail baisrachel@skynet.be

Website

Bestuur VZW Bais Rachel
Lamorinièrestraat 26 - 2018 ANTWERPEN

Scholengemeenschap

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB De Wissel Antwerpen
Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE

Start- en einddatum doorlichting 24/03/2025 - 27/03/2025

Inspectieteam Melina DE PELSMAEKER
Sigyn BLONDEEL

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	5
3	In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?	6
4	In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
5	Respecteert de kleuterschool de regelgeving?	11
6	Samenvatting	12
6.1	In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?	12
6.2	In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?	13
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	13
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	14
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijkeonderwijskansenbeleid	15

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de kleuterschool tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de kleuterschool aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de kleuterschool stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de kleuterschool of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de kleuterschool of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere kleuterscholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de kleuterschool.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de kleuterschool in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - een gunstig advies zonder meer
  - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de kleuterschool niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de kleuterschool zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de kleuterschool gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
  - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de kleuterschool kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de kleuterschool aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De kleuterschool ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de kleuterschool een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de kleuterschool bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De kleuterschool organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Lamorinièrestraat 26 - 2018 ANTWERPEN.

3 In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Dat de school onderwijs met hoofd, hart en handen en een brede persoonlijkheidsontwikkeling hoog in het vaandel draagt, is zichtbaar binnen de schoolwerking en de onderwijsleerpraktijk. De school bevindt zich in een groeiproces om voor onderwijskundige thema's, zoals woordenschat- en leesonderwijs, een visie te ontwikkelen die breed en zichtbaar ingang vindt in de schoolwerking en in de onderwijsleerpraktijk. Het beleidsteam beschikt over een strategie om haar visie te realiseren, maar kan de doelgerichte en doeltreffende aanpak nog versterken door specifieke en meetbare doelen en effecten voorop te stellen. De school integreert het gelijkeonderwijskansenbeleid in het beleid op de begeleiding. Ze stuurt haar visie bij waar nodig.

Organisatiebeleid VOLGENS DE VERWACHTING De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. De open dialoog tussen de schoolleiding en de teamleden over motieven, ideeën, verzuchtingen en onzekerheden creëert een open communicatieklimaat. Het team beschikt over een sterke informele overlegcultuur waarbij teamleden verwachtingen kunnen uitspreken en ideeën kunnen uitwisselen over de doelen en de ontwikkelingen. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Ze stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Zo krijgen teamleden kansen om vernieuwingen uit te proberen en activiteiten samen voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren. Bovendien reflecteren ze regelmatig over het eigen functioneren en krijgen ze geregeld formele feedback vanuit het beleid. De school werkt samen met verschillende externe partners om de schoolwerking te versterken. Ze communiceert frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden.

Onderwijskundig beleid De school geeft het onderwijskundig beleid in groeiende mate vorm. Ze neemt enkele maatregelen en beschikt over verschillende afspraken die veelal tegemoetkomen aan het realiseren van de schooleigen visie op kwaliteitsvol onderwijs en de verwachtingen van het referentiekader voor onderwijskwaliteit. Het vormt een verbeterpunt om de nieuwe afspraken vanuit de lopende vernieuwingstrajecten verder te verankeren en de bestaande afspraken doelgerichter te formuleren, zodat deze minder gericht zijn op praktische en organisatorische aspecten en meer op onderwijskundige doelen. Zo vormt het een werkpunt om maatregelen te treffen en afspraken te maken om leerlijnen te ontwikkelen die een verticale samenhang en graduele opbouw van het aanbod versterken. De manier waarop de school tot bindende afspraken en minimumverwachtingen komt om haar visie op een krachtige leeromgeving naar de praktijk te vertalen, was nog geen onderwerp van teamoverleg. De concretisering van de leerlijn puzzelen kan hierbij een hefboom vormen. De school beschikt over een aantal systemen en structuren om de maatregelen en afspraken te realiseren, maar opvolging blijft noodzakelijk om de kwaliteit te waarborgen. Het beleidsteam stimuleert professionalisering, op basis van behoeften en noden op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau, en heeft hierbij expliciet aandacht voor praktijkgerichte coaching tot op de klasvloer.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking, zoals de observatie- en evaluatiepraktijk in de kleuterafdeling, de tevredenheid van ouders en het welbevinden van de kleuters. De school laat nog kansen liggen om verbeteracties, genomen naar aanleiding van eerdere evaluaties, cyclisch te evalueren met het oog op een continue groei. Het vormt een werkpunt om doordacht een passende evaluatiemethode te kiezen voor een specifiek doel en deze vooraf vast te leggen, zodat de evaluatie doelgericht en effectief kan verlopen. De school evalueert impliciet in welke mate ze met de gekozen streefdoelen en de daaraan gekoppelde indicatoren en tijdspad het gelijkeonderwijskansenbeleid realiseert, maar ze laat nog kansen liggen om de evaluatie van dit beleid transparant te maken. De evaluaties vinden veelal geregeld plaats maar gebeuren aldus nog weinig cyclisch.

**Betrouwbare evaluatie van
de kwaliteit
VOLGENS DE VERWACHTING**

De school evalueert haar kwaliteit op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners en houdt daarbij rekening met de specificiteit van de doelgroep. Ze benut bij haar evaluaties nadrukkelijk de resultaten en effecten bij de kleuters. Dit maakt de evaluaties veelal degelijk en betrouwbaar. De school ervaart de resultaten van genormeerde testen als zinvolle richtingaanwijzers voor de interne kwaliteitszorg. Een analyse van de genormeerde testen in de kleuterafdeling, resulteert in verbeteracties. Het vormt een uitdaging om de beschikbare data vanuit de verschillende testen en het kleutervolgsysteem diepgaand te analyseren en de resultaten jaarlijks in kaart te brengen op schoolniveau om op die manier tendensen te kunnen opvolgen.

**Borgen en bijsturen
VOLGENS DE VERWACHTING**

De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt via een onthaalbrochure en het schoolwerkplan wat kwaliteitsvol is en ontwikkelt systematisch verbeteracties voor haar gekende werkpunten. Zo is het team zich ervan bewust dat ze intensief moeten inzetten op een leesbeleid met onder meer interactief voorlezen. Het vormt een aandachtspunt om de doelgerichtheid van de verschillende verbeteracties te bewaken. De school communiceert daarnaast intern over haar sterke punten en over haar kwaliteitsontwikkeling tijdens onder meer teamvergaderingen en informele overlegmomenten.

4 In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
VOLGENS DE VERWACHTING

Voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren in toenemende mate een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, positieve kenmerken en de behoeften van de kleuter. De leraren spelen gericht in op de onderwijsbehoeften van de kleuter en stemmen in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af. Het is een groeikans voor de leraren en zorgleraren om de begeleidingsdoelen binnen verhoogde zorg meer te concretiseren. Door deze doelen in duidelijke deelstappen te formuleren, kunnen ze het effect van het maatwerk gericht opvolgen en bijsturen na de evaluatie.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
BENADERT DE VERWACHTING

De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen van de kleuters op een geleidelijke, betekenisvolle en kindgerichte manier. Ze concretiseren deze aanpak door het hanteren van duidelijke routines en een logische, stapsgewijze opbouw van activiteiten. Het vormt hierbij een groeikans om de leerdoelen op maat van de kleuters te expliciteren. De leraren stemmen de aanpak af op de brede beeldvorming, met oog voor verschillen tussen de kleuters. Ze bieden gerichte ondersteuning door zowel preventief te werk te gaan als te remediëren op maat. De leraren sluiten geregeld aan bij de interesses en de leef- en belevingswereld van de kleuters door bijvoorbeeld in te spelen op actuele thema's. Hoewel het kleuterteam nog kansen laat liggen om de aanpak taalontwikkellend en activerend te maken, selecteren de leraren wel doelgericht themataal en ondersteunen ze de uitbreiding van de woordenschat via visuele ondersteuning. De aanpak van woordenschatontwikkeling blijft echter versnipperd door het ontbreken van een gezamenlijke doelgerichtheid. Hierdoor benutten de leraren onvoldoende de kans om een progressieve opbouw van zelfredzaamheidstaal, themataal, rekentaal en instructietaal te integreren in hun basisaanbod. Daarnaast is het een werkpunt om in de speelleerhoeken doelgerichte en functionele opdrachten aan te bieden, waarmee leraren via talige en wiskundige impulsen zowel de cognitieve ontwikkeling als de spelkwaliteit van kleuters versterken. De leraren fungeren als model bij het aanleren van strategieën en hebben in voldoende mate aandacht voor metacognitieve vaardigheden bij hun kleuters. Ze benutten hierbij de tijd om te leren en te ontwikkelen efficiënt.

**Materiële leef- en
leeromgeving
VOLGENS DE VERWACHTING**

De leraren beschikken over de ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader na te streven. De ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de basis-, leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters. Onder impuls van het huidige beleidsteam zette de kleuterschool een inhaalbeweging in op het vlak van degelijk klasmeubilair. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in en maken daarbij op functionele wijze gebruik van de infrastructuur, door onder meer de gang doordacht in te richten als speelleeromgeving. Het getuigt van visie dat het kleuterteam doelgericht investeert in ondersteunende materialen en hulpmiddelen ter bevordering van de taalstimulerende zorginterventies. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen. Door de stapelcultuur van materialen in de klassen verder aan te pakken, kan het team de prikkeljuiste leeromgeving nog gerichter vormgeven.

**Leerlingenevaluatie
VOLGENS DE VERWACHTING**

De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en het aanbod, en ondersteunen op die manier de harmonische vorming van de kleuters. Via een schooleigen kleutervolgsysteem brengen de leraren systematisch de ontwikkeling binnen de verschillende leergebieden en ontwikkelingsdomeinen in kaart. De observatie en evaluatie zijn fair, breed en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. Het vormt een aandachtspunt om de transparantie en betrouwbaarheid van de evaluatie te versterken door onder meer concrete en eenduidige beoordelingscriteria te hanteren.

5 **Respecteert de kleuterschool de regelgeving?**

De kleuterschool moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
  - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
  - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- * = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆
Materiële leef- en leeromgeving	●
Leerlingenevaluatie	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de kleuterschool een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de kleuterschool:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking voor de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de regelgeving.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF